

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
J U 0 0 1 G	1 0 0 0	2 0 1 9 - 0 3 - 2 8
Kursnamn	Juridik GR (A), Juridisk översiktskurs	
Provnamn	Tentamen	
Ort	Östersund	
Termin		
Ämne		

MITTUNIVERSITETET

Institutionen för ekonomi, geografi, juridik och turism

Tentamen i Juridisk översikt kurs, 15 hp

Datum: 2019-03-28

Tentamen består av **8 frågor** om vardera **5 poäng**.

Maximalt 40 p.

Följande **godkända betygsgränser** gäller.

A 90% = 36 p

B 80% = 32 p

C 70% = 28 p

D 60% = 24 p

E 50% = 20 p

Hjälpmedel

Okommenterad lag- och annan författningstext.

Följande markeringar/hänvisningar får göras i texten:

- under- och/eller överstrykningar
- rena paragrafhänvisningar, t ex ”jfr KöpL 3 §”,
- rena sidhänvisningar, t ex ”jfr sid17”...
- rena rättsfallshänvisningar, t ex ”NJA 1988:165”,
- i marginalen utförd text, som återfinns i själva författningstexten.

Ej programmerbar miniräknare

Svenska Akademiens ordlista

Varje fråga besvaras på eget blad

OBS! Läs igenom hela frågan lugnt innan du börjar svara och tänk efter vad det frågas om.

Frågorna är upprättade av Catrine Tengqvist, tfn 072 - 581 88 50 eller 070 - 291 1977

Lycka till!

Du ska med ett koncist juridiskt resonemang motivera dina svar och i förekommande fall ange tillämpligt/tillämpliga lagrum eller annan rättskälla.

1. Åke driver campingen Solfällan i Umeå och ska köpa in nya parasoll till uteplatserna vid serveringen. Han beställer dessa från det lokala företaget Sol och Regn AB. Åke kommer överens med Sol och Regn om att de ska leverera parasollen till Åkes camping. Under transporten är det väldigt blåsigt. Sol och Regns lastbil välter och parasollen flyger ut. Alla parasoll blir sönderrivna. När lastbilen når fram till Åkes camping hävdar Sol och Regn att Åke har köpt parasollen och det är då Åke som bär risken för varorna. Sol och Regn kräver att Åke ska betala för parasollen.

a) Stämmer det att Åke måste betala för parasollen?

b) Samma situation föreligger med samma olycka under transporten, men Sol och Regn har istället sin butik i Malmö och har ordnat transport av parasollen genom en självständig transportör till Umeå. Ska Åke då betala för de trasiga parasollen till Sol och Regn AB när parasollen levererats till Åke?

2. Gudrun driver IT bolaget Trådlöst AB där hon har 45 anställda. De har dessvärre fått färre och färre uppdrag och Gudrun måste därför säga upp personal. Gudrun säger upp Ivan som arbetar på försäljningsavdelningen, som har arbetat 8 år i företaget. Gudrun vill hellre behålla Erika som hon tycker är en mycket bättre säljare, även om Erika bara arbetat två år i företaget. Det borde väl gå bra, tänker Gudrun, att göra ett undantag för Erika då hon är så duktig på det hon gör och så viktig för företaget.

Gudrun tänker att det även är bra att passa på att säga upp Agnes. Agnes arbetar med kundbesök och då antalet kunder minskat behövs inte Agnes längre på den avdelningen. Agnes är superduktig på att programmera och har föreslagit till Gudrun att hon kan göra programmeringsjobb istället, men Gudrun tänker att det är enklare att säga upp Agnes än att låta henne flytta över till programmeringsavdelningen, även om det skulle finnas plats för Agnes där.

Har Gudrun rätt att säga upp Ivan och Agnes? Motivera ditt svar med hänvisning till relevanta lagrum.

3. a) Ines avlider. Hon efterlämnar brodern Oskar. Ines hade också en syster, Karin, som också har avlidit. Karin hade två barn, Ella och Elis. Även Ella har gått bort men efterlämnade dottern Molly. Ines efterlämnade 400 000 kr. Fördela Ines arv. Glöm inte att ange lagrum för varje steg du tar.

b) Hur hade arvet fördelats om Oskar istället var halvbror till Ines, alltså om Oskar hade varit son till Ines mamma från ett tidigare äktenskap och om systemen Karin fortfarande var i livet? Ines efterlämnar då alltså halvbrodern Oskar och systemen Karin. Fördela Ines arv i den situationen. Och igen, glöm inte att ange lagrum för varje steg.

4. a) Georg har gett Sigge ett skriftligt erbjudande om att köpa Georgs båt för 150 000 kr. Enligt erbjudandet ska båten levereras inom två veckor och ska betalas i samband med leveransen. Erbjudandet gäller till den 24 maj. Sigge svarar Georg den 29 maj att han önskar köpa båten enligt de föreslagna villkoren. Georg tar emot Siggas sena accept och säger att han tycker att det är toppen att de nu har ett avtal om köp av båten. Dagen efter hittar Sigge en annan båt som han hellre vill köpa. Sigge framhåller att han inte hade lämnat sitt svar till Georg innan den 24 maj som föreskrevs i erbjudandet och därför har de inget avtal om båten. Har Sigge rätt?

b) Anta istället att Sigge hade svarat Georg den 20 maj att han gärna ville köpa båten men att han ville betala båten först en månad efter leverans. Georg har inte alls lust att vänta en månad på betalning och säljer därför båten till någon annan. Har Georg rätt att göra så?

Motivera dina svar och hänvisa till relevanta lagrum.

5. Anna har ansökt hos Försäkringskassan om föräldrapenning. Då Anna är egenföretagare har det blivit lite besvärligt för Försäkringskassan att bedöma vilken inkomst Annas föräldrapenning ska baseras på. Handläggaren Ove tycker att ärendet är besvärligt och det är jobbigt att Anna ringer och frågar hur det går. Ove orkar helt enkelt inte svara när Anna ringer och han ringer aldrig tillbaka till Anna fast hon lämnar många meddelanden.

Ove inhämtar uppgifter från Skatteverket och från en revisor angående Annas inkomster, men bryr sig inte om att skicka dessa uppgifter till Anna.

Eftersom Ove aldrig svarar, får Anna tag på en kollega till Ove och Anna begär att få insyn i sitt ärende och få se de handlingar som gäller hennes ärende. Ove suckar tungt när kollegan kommer och pratar med honom angående Annas ärende. Ove lyckas dock aldrig ordna så att Anna får del av handlingarna. Ove fattar till slut ett beslut om att Anna får den lägsta nivån av föräldrapenning, men skickar aldrig ut beslutet till Anna. Vilka fel begår Ove? Gör en förvaltningsrättslig bedömning och motivera ditt svar med relevanta lagrum.

6. Jens jobbar som säljare på ett företag och är fotbollsspelare på sin fritid.

Jens utför följande gärningar. Bedöm från ett straffrättsligt perspektiv om Jens gör sig skyldig till något brott. Du behöver inte diskutera uppsåtsrekvisitet. Förklara och motivera med hänvisning till relevanta lagrum om ett brott har begåtts eller inte och i tillämpliga fall, specificera vilket brott som begåtts och varför du anser att Jens gärning uppfyller de objektiva rekvisiten i brottet.

a) På Jens arbetsplats måste man betala för kaffet. Det tycker Jens är snålt, så han har hittat ett sätt att kringgå betalning. När Jens trycker på tre specifika knappar samtidigt så kommer det kaffe utan att han måste betala. Jens har sparat flera hundralappar med sitt knep.

b) Jens har tagit åt sig äran för ett jobb som hans kollega egentligen utfört. Kollegan har fått reda på detta och kommer nu emot Jens med höjd knytnäve. Jens tror att kollegan ska slå honom och slår därför till kollegan i magen så att kollegan viker sig av smärta. Egentligen hade kollegan tänkt drämma näven i bordet, men det visste ju inte Jens.

c) Jens har blivit tilldelad en mobiltelefon av arbetsgivaren för att använda i tjänsten. Jens behöver pengar och bestämmer sig därför under lunchen för att sälja mobilen till en vän för 2000 kr.

d) På kvällen spelar Jens fotboll. Under fotbollsmatchen gör Jens en glidackling mot en motspelare så att denne stukar foten och måste lämna planen.

7. Gustav och Ulrika var äkta makar och har nu skilt sig. De vill nu dela upp boet. De har följande egendom:

Ulrika har ett fritidshus som hon fått i gåva från sin moster, med villkoret att det skulle vara Ulrikas enskilda egendom, till ett värde av 500 000 kr. Ulrika har även flera garderober fulla med kläder till ett värde av 30 000 kr. Hon äger även tillsammans med Gustav bostadsrätten som de bor i som är värd 4 000 000 kr.

Gustav har en sportbil värd 300 000 kr, en klocka värd 2 000 kr som han fått av sin pappa, upphovsrätten till en bästsäljande bok han skrivit med ett uppskattat värde om 1 000 000 kr, samt bostadsrätten som han äger tillsammans med Ulrika som är värd 4 000 000 kr.

Avgör vad som ska ingå i bodelningen och motivera dina beslut med relevanta lagrum. Räkna sedan ut hur stor andel av boet som var och en av makarna får och motivera varje steg med relevant lagrum.

8. Per-Göran har en tuff dag. Följande har hänt:

- a) Per-Göran äger en flyttfirma. En av hans anställda, Otto, har varit oaktsam när han skulle hissa upp ett värdefullt antikt piano under en flytt. Pianot åkte i gatan och gick i tusen bitar. Ägaren till pianot är naturligtvis väldigt upprörd över detta.
- b) Per-Göran är en mycket stilig man. När Per-Göran stod och väntade vid ett övergångsställe på att det skulle bli grönt kom Berit körande. Per-Göran blinkade lite flörtigt till Berit som inte kunde låta bli att stirra på Per-Göran. Det gjorde att Berit körde rakt in i en lyktstolpe och kraschade bilen.
- c) Per-Görans åttaårige son har kastat golfbollar på grannens hus så att samtliga fönsterrutor som vetter mot Per-Görans hus har gått sönder.
- d) Grannen, vars fönster gått sönder, är vansinnig och kommer in till Per-Göran och skriker och gormar varpå Per-Görans hund attackerar grannen och biter honom i benet. Grannen blir så allvarligt skadad att han får åka till sjukhuset och bli omplåstrad.

Samtliga personer som blivit skadade eller vars egendom har blivit skadad kräver Per-Göran på skadestånd. Har de rätt till skadestånd? Motivera och ange om möjligt tillämpliga lagrum.